A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (második tanács)

2025. május 15.*[i]

„Előzetes döntéshozatal – Az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszere – Uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék – 389/2013/EU rendelet– Az ilyen kibocsátási egységek leadásának bejegyzése e jegyzékbe – Az ügyletek véglegessége – 40. cikk – A véglegesített folyamatok visszavonása – 70. cikk – A Bíróság által utóbb érvénytelenné nyilvánított uniós rendelkezés alapján történő leadás – Annak lehetetlensége, hogy az üzemeltető visszaszerezze az érintett kibocsátási egységeket a szóban forgó időszakra vonatkozóan – Érvényesség”

A C-414/23. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Helsingin hallinto-oikeus (helsinki közigazgatási bíróság, Finnország) a Bírósághoz 2023. július 6-án érkezett, 2023. június 30-i határozatával terjesztett elő

a **Metsä Fibre Oy**

által indított,

az **Energiavirasto**

részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (második tanács),

tagjai: K. Jürimäe tanácselnök, K. Lenaerts, a Bíróság elnöke, a második tanács bírájaként eljárva, M. Gavalec, Csehi Z. (előadó) és F. Schalin bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: C. Strömholm tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2024. október 17-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a Metsä Fibre Oy képviseletében A.-S. Roubier és M. af Schultén asianajajat, valamint J. Kauppinen oikeustieteen maisteri,

* Az eljárás nyelve: finn.

– az Energiavirasto képviseletében N. Kankaanrinta és J. Pakkala, meghatalmazotti minőségben,

– a finn kormány képviseletében A. Laine és H. Leppo, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében B. De Meester, I. Söderlund és G. Wils, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2024. december 12-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 280/2004/EK és a 406/2009/EK európai parlamenti és tanácsi határozat szerinti uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék létrehozásáról, továbbá a 920/2010/EU és az 1193/2011/EU bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. május 2-i 389/2013/EU bizottsági rendelet (HL 2013. L 122., 1. o.) 40. és 70. cikkének érvényességére és értelmezésére, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: Charta) 17. cikkének értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Metsä Fibre Oy társaság által az Energiavirastónak (energiaügynökség, Finnország) a kibocsátási egységek Európai Unión belüli kereskedelmi rendszerére vonatkozó, a Bíróság által utóbb érvénytelenné nyilvánított uniós jogi rendelkezések alapján az e társaság által leadandó üvegházhatásúgáz-kibocsátási egységek tárgyában hozott határozata ellen benyújtott kereset keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A 2003/87/EK irányelv

3 A 2009. április 23-i 2009/29/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2009. L 140., 63. o.) módosított, az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról és a 96/61/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 275., 32. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 7. kötet, 631. o.; a továbbiakban: 2003/87 irányelv) 1. cikkének megfelelően létrehozta az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei kereskedelmének rendszerét az üvegházhatásúgáz-kibocsátás költséghatékony és gazdaságilag eredményes csökkentésének ösztönzése érdekében.

4 Ezen irányelv „Kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékek” című 19. cikke szerint:

„(1) A 2012. január 1-jétől kezdődően kiadott kibocsátási egységeket a közösségi kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben kell tartani a tagállamban megnyitott számlák kezeléséhez kapcsolódó folyamatok elvégzése, valamint a (3) bekezdésben említett [európai] bizottsági rendelet szerinti kiosztása, visszaadása és törlése céljából.

[…]

(3) Ezen irányelv végrehajtása érdekében a Bizottság rendeletet fogad el a kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékek egységesített és biztonságos rendszeréről, amely az egységek kiadásának, birtoklásának, átruházásának és törlésének nyomon követésére a közös adatelemeket tartalmazó, egységesített elektronikus adatbázisok formájában működik, és biztosítja a nyilvános hozzáférést és a titkos adatok megfelelő kezelését [helyesen: a nyilvános hozzáférést és szükség esetén a bizalmas kezelést], illetve megakadályozza [az Európai Közösség nevében a 2002. április 25-i 2002/358/EK tanácsi határozattal (HL 2002. L 130., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 42. kötet, 24. o.) jóváhagyott, az Egyesült Nemzetek éghajlatváltozási keretegyezményének Kiotói Jegyzőkönyvéből (a továbbiakban: Kiotói Jegyzőkönyv)] eredő kötelezettségekkel összeférhetetlen átruházásokat. […]”

A 389/2013 rendelet

5 A 389/2013 rendeletet a 2003/87 irányelv 19. cikke alapján fogadták el. Jóllehet azt a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék működése tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2019. március 12-i (EU) 2019/1122 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet (HL 2019. L 177., 3. o.) 2021. január 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte, e felhatalmazáson alapuló rendelet 88. cikkének második bekezdése értelmében 2026. január 1-jéig továbbra is alkalmazandó a 2013 és 2020 közötti kereskedési időszakkal kapcsolatban szükséges valamennyi műveletre, a Kiotói Jegyzőkönyv második kötelezettségvállalási időszakára és a 389/2013 rendelet 3. cikkének 30. pontjában meghatározott megfelelési időszakra.

6 A 389/2013 rendelet (8) preambulumbekezdésének szövege a következő:

„Mivel a kibocsátási egységek és a kiotói egységek csak dematerializált formában léteznek és helyettesíthetők, a rájuk vonatkozó tulajdonjog megállapításakor indokolt azon számla létéből kiindulni, amelyen az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzéken belül találhatók. Emellett a kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben rögzített ügyletek visszavonásával, valamint a visszavonás által a rendszerben és a piacon előidézett esetleges zavarokkal összefüggő kockázatok mérséklése érdekében helyénvaló gondoskodni a kibocsátási egységek és a kiotói egységek teljes mértékű helyettesíthetőségéről. Helyénvaló különösen úgy rendelkezni, hogy az ügyletek egy, a kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék saját szabályai szerinti időpillanatot követően már csak az említett szabályoknak megfelelően legyenek visszavonhatók, visszafordíthatók vagy érvényteleníthetők. E rendelet egyetlen rendelkezése sem akadályozhatja meg a számlatulajdonost vagy más személyt az őt a rendszerben rögzített ügyletekkel összefüggésben jogszabály alapján – például csalás vagy technikai hiba esetén – az alapul szolgáló ügyletből fakadóan megillető visszakövetelési vagy kártérítési jog gyakorlásában vagy igény érvényesítésében mindaddig, amíg ez az ügylet visszafordítását, visszavonását vagy érvénytelenítését nem eredményezi. Ugyanakkor a kibocsátási egységeket, illetőleg a kiotói egységeket jóhiszeműen megszerző személyek érdekeinek védelmét is biztosítani kell.”

7 E rendeletnek „A kibocsátási egységek természete, az ügyletek véglegessége” című 40. cikkének (3) és (4) bekezdése a következőket írja elő:

„(3) A kibocsátási egységek és a kiotói egységek helyettesíthetőségéből következik, hogy a nemzeti jog alapján kibocsátási egységgel vagy kiotói egységgel kapcsolatban keletkező visszatérítési vagy kártérítési kötelezettség a kibocsátási egységet vagy kiotói egységet csupán természetben érinti.

A 70. cikkre és a 103. cikkben előírt adategyeztetési folyamatra is figyelemmel az ügylet a 104. cikk szerinti véglegesítésével véglegessé és visszavonhatatlanná válik. Mindazon nemzeti jogi rendelkezések és jogorvoslati lehetőségek sérelme nélkül, amelyek új ügyletnek az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben történő végrehajtását írják elő vagy arra kötelezik, a kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben az e rendelet alapján véglegesnek és visszavonhatatlannak minősülő ügyletek akkor sem vonhatók vissza, ha a szerződések és az ügyletek érvényességére vonatkozó jogszabályi rendelkezések, szabályok vagy szokványok azt egyébként úgy kívánnák.

Sem a számlatulajdonos, sem más személy nem akadályozható meg az őt az uniós kibocsátásiegység-forgalmi rendszerben véglegessé vált ügyletekkel összefüggésben jogszabály alapján – például csalás vagy technikai hiba esetén – az alapul szolgáló ügyletből fakadóan megillető jog gyakorlásában vagy igény érvényesítésében (és különösen a visszakövetelési, kártalanítási vagy kártérítési jog gyakorlásában vagy igény érvényesítésében) mindaddig, amíg ez az ügyletnek az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben való visszafordítását, visszavonását vagy érvénytelenítését nem eredményezi.

(4) Aki kibocsátási egységet vagy kiotói egységet jóhiszeműen megvett vagy birtokol, az a kibocsátási egység vagy kiotói egység felett az átadó fél tulajdonjogának mindennemű esetleges fogyatékosságától függetlenül teljes körű tulajdonjogot szerez.”

8 Az említett rendeletnek „A tévedésből kezdeményezett és már véglegesített folyamatok visszavonása” című 70. cikkének (1) és (2) bekezdése a következőket mondja ki:

„(1) Ha a számlatulajdonos vagy a számlatulajdonos nevében a nemzeti tisztviselő a (2) bekezdésben felsorolt ügyletek valamelyikét véletlenül vagy tévedésből kezdeményezte, akkor a számlatulajdonos írásban benyújtott kérelemben javasolhatja számlakezelőjének a teljesített ügylet visszavonását. A kérelmet, amelyet a folyamat befejezésétől számítva öt munkanapon belül kell postára adni, a számlatulajdonos azon meghatalmazott képviselőjének vagy képviselőinek szabályszerű aláírásával kell ellátni, akik jogosultak a visszavonandó ügylet típusának megfelelő ügyletek kezdeményezésére. A kérelemben nyilatkozni kell arról, hogy az ügylet kezdeményezése véletlenül vagy tévedésből történt.

(2) A számlatulajdonos a következő ügyletek visszavonására tehet javaslatot:

a) kibocsátási egységek leadása;

b) kibocsátási egységek elvetése;

c) nemzetközi jóváírások beváltása.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

9 A Metsä Fibre Äänekoskiban (Finnország) biotermék-üzemet üzemeltet. A 2013 és 2017 közötti időszakban e vállalkozás leadta az e létesítmény tekintetében számára kiosztott üvegházhatásúgáz-kibocsátási egységeket.

10 2017. január 19-i Schaefer Kalk ítéletében (C-460/15, a továbbiakban: Schaefer Kalk ítélet, EU:C:2017:29) a Bíróság érvénytelennek nyilvánította az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek megfelelő nyomon

követéséről és jelentéséről szóló, 2012. június 21-i 601/2012/EU bizottsági rendelet (HL 2012. L 181., 30. o.; helyesbítés: HL 2012. L 347., 43. o.) bizonyos rendelkezéseit, amelyek 2013 és 2018 között voltak hatályban, és amelyek módszeresen a mészkőégető létesítmény kibocsátásai közé számították a lecsapatott kalcium-karbonát gyártása céljából más létesítménynek átadott szén-dioxidot (CO_2), attól függetlenül, hogy e széndioxidot kiengedik a légkörbe, vagy sem.

11 2022. április 26-i határozatával az energiaügynökség újraértékelte az äänekoski létesítmény 2013–2017. évekre vonatkozó teljes CO_2-kibocsátását. A Schaefer Kalk ítélet fényében úgy ítélte meg, hogy ezekre az évekre vonatkozóan a Metsä Fibre többletként hozzávetőleg 115 000 üvegházhatásúgáz-kibocsátási egységet adott le az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékbe, és engedélyezte, hogy e többletet 2021-re vezessék át. Ezzel szemben ezen ügynökség úgy ítélte meg, hogy e létesítmény számlájára nem lehet visszavezetni a leadott többlet kibocsátási egységekkel megegyező mennyiséget, mivel a tévedésből kezdeményezett ügyletnek az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben történő visszavonására vonatkozóan a 389/2013 rendeletben előírt határidők lejártak. Ezenkívül e határozat kifejti, hogy e rendelet nem rendelkezik arról a lehetőségről, hogy a megfelelési számla pozitív állapotjelzőjét át lehet vezetni a Metsä Fibre másik létesítményének számlájára.

12 A Metsä Fibre szerint azonban az energiaügynökség által ily módon elvégzett korrekció nem vezette végig a Schaefer Kalk ítéletből eredő valamennyi következményt, mivel nem tette lehetővé számára, hogy teljes mértékben rendelkezzen a többletként jelentkező üvegházhatásúgáz-kibocsátási egységekkel. E kibocsátási egységek ugyanis az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben való nyilvántartásba vétel hiányában nem léteznek ténylegesen, így a Metsä Fibre nem értékesítheti azokat.

13 Márpedig a Metsä Fibre azt állítja, hogy az äänekoski létesítményében megvalósított jelentős beruházások nyomán e létesítmény szinte egyáltalán nem bocsát ki szén-dioxidot. Ennélfogva a többletként rendelkezésére álló 115 000 üvegházhatásúgáz-kibocsátási egységet gyakorlatilag nem használhatja fel a kibocsátási egységek jövőbeli leadása keretében. E tekintetben az energiaügynökség maga is elismeri, hogy e létesítmény jelenlegi éves kibocsátási szintje mellett, amely nem éri el a 20 tonna szén-dioxidot, e 115 000 kibocsátási egység felhasználásához hozzávetőleg hat–hétezer évre lenne szükség.

14 A Metsä Fibre e körülmények között kérte az említett határozat hatályon kívül helyezését a kérdést előterjesztő bíróság, a Helsingin hallinto-oikeus (helsinki közigazgatási bíróság, Finnország) előtt. Azt állítja, hogy a fent említett határozat ellentétes az elsődleges uniós joggal, többek között amiatt, hogy az olyan helyzet, amelyben az üzemeltető nem részesülhet ténylegesen az üvegházhatásúgáz-kibocsátási egységek kiigazításának előnyeiből, sérti a tulajdonhoz való jogot és az egyenlőség elvét, továbbá ellentétes a gazdasági logikával. A Metsä Fibre úgy véli, hogy *de facto* meg van fosztva a jogvédelemtől, mivel a Schaefer Kalk ítéletből eredő szabályt vele kapcsolatban nem alkalmazzák.

15 E körülmények között a Helsingin hallinto-oikeus (helsinki közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Érvénytelenek-e a [389/2013] rendelet 70. és 40. cikkének az ügyletek visszavonására vonatkozó határidőkről, valamint az ügyletek véglegességéről és visszavonhatatlanságáról szóló rendelkezései [a Charta] 17. cikke szerinti tulajdonhoz való jogra és a […] Chartában védett egyéb jogokra tekintettel, amennyiben e rendelkezések megakadályozzák a kibocsátási

egységeknek a Metsä Fibre Oy részére történő újbóli átruházását olyan helyzetben, amikor a többlet kibocsátási egységeknek az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékbe történő leadása a Schaefer Kalk ítéletben érvénytelennek ítélt rendelkezések alkalmazásán alapult, és a társaság a megfelelési számla pozitív megfelelési állapotát az äänekoski létesítmény jelenlegi alacsony kibocsátása miatt nem tudja kihasználni?

2) Amennyiben az első kérdésre nemleges válasz adandó: alkalmazhatók-e egyáltalán a [389/2013] rendelet 70. és 40. cikkének rendelkezései egy olyan helyzetben, amikor a többlet kibocsátási egységeknek az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékbe történő leadása a Schaefer Kalk ítéletben érvénytelennek ítélt rendelkezések alkalmazásán, és nem a számlatulajdonos vagy a számlatulajdonos nevében eljáró nemzeti tisztviselő által véletlenül vagy tévedésből kezdeményezett ügyleten alapul?

3) Amennyiben az első kérdésre nemleges, a második kérdésre pedig igenlő válasz adandó: van-e olyan, az uniós jog által lehetővé tett egyéb mód, amellyel a Metsä Fibre Oy abba a helyzetbe kerülhet, amelyben a kibocsátási egységek felhasználása tekintetében lett volna, ha a Schaefer Kalk ítéletben érvénytelennek ítélt rendelkezések nem léteztek volna, és a társaság emiatt nem adott volna le többlet kibocsátási egységeket?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésről

16 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a 389/2013 rendelet 40. és 70. cikkének az ügyletek véglegességére és visszavonhatatlanságára, valamint a visszavonásuk határidejére vonatkozó rendelkezései érvényesek-e a Charta fényében.

17 A kérdést előterjesztő bíróság így abból az előfeltevésből indul ki, hogy e rendelkezések az üvegházhatásúgáz-kibocsátási egységek leadása visszavonásának akadályát képezik egy olyan helyzetben, amelyben egyrészt a többlet egységeknek az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékbe történő, Metsä Fibre általi leadása a 601/2012 rendeletnek a Schaefer Kalk ítélettel érvénytelennek nyilvánított rendelkezéseinek alkalmazásán alapult, másrészt pedig ezen üzemeltető – az äänekoski létesítmény immár csekély mennyiségű kibocsátása miatt – nem tudja felhasználni a rendelkezésére álló 115 000 üvegházhatásúgáz-kibocsátási egységet.

18 Tekintettel arra, hogy a 389/2013 rendelet 40. és 70. cikke akadályát képezi annak, hogy a Schaefer Kalk ítéletből eredő következtetéseket a Metsä Fibre tekintetében levonja, a kérdést előterjesztő bíróságnak kétségei vannak e cikkek érvényességét illetően, különösen a Charta 17. cikkében biztosított tulajdonhoz való jog szempontjából.

19 A 389/2013 rendelet 40. cikke (3) bekezdése második albekezdésének megfelelően az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek kereskedelmi rendszere keretében végrehajtott ügyletek az e rendeletben előírt módon történő véglegesítésükkor véglegessé és visszavonhatatlanná válnak. E rendelkezés ezenkívül pontosítja, hogy főszabály szerint a szerződések felmondására vagy az ügyletek visszavonására vonatkozó semmilyen törvényi vagy rendeleti rendelkezés, illetve szabály vagy gyakorlat nem teheti kérdésessé a jegyzékben szereplő, az említett rendelet értelmében véglegessé és visszavonhatatlanná vált ügyletet.

20 Amint az a 389/2013 rendelet 40. cikke (3) bekezdésének második albekezdéséből kitűnik, ezt a rendszert e rendelet 70. cikkének rendelkezéseire is figyelemmel és azon nemzeti jogi rendelkezések vagy jogorvoslati lehetőségek sérelme nélkül kell alkalmazni, amelyek új ügyletnek az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben történő végrehajtását írják elő vagy arra kötelezik.

21 E tekintetben a 389/2013 rendelet 70. cikkének (1) bekezdéséből az következik, hogy az ügylet visszavonható, ha azt véletlenül vagy tévedésből kezdeményezték, feltéve hogy a számlatulajdonos az ügylet véglegesítését követő öt munkanapon belül kéri annak visszavonását.

22 A 389/2013 rendelet így az ügyletek visszavonására vonatkozóan szigorú rendszert vezetett be annak érdekében, hogy a lehető legnagyobb mértékben biztosítsa az ügyletek visszavonhatatlanságát.

23 E rendszer nem teszi lehetővé többek között azt, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátási egységei kereskedelmi rendszerének hatálya alá tartozó létesítmény kibocsátásainak kiszámítását szabályozó uniós jogi rendelkezések érvénytelenné nyilvánítására hivatkozzanak a 389/2013 rendelet 70. cikke értelmében vett teljesített ügylet visszavonásának kérelmezése érdekében.

24 Egyébiránt a 389/2013 rendelet 70. cikkének (1) bekezdésében meghatározott helyzetek az érintett gazdasági szereplők által elkövetett tévedésekre, és így az alapügyben szóban forgó helyzettől – amelyben valamely uniós jogi rendelkezés utóbb megállapított jogellenességére hivatkoznak – alapvetően eltérő helyzeteket érintenek. Következésképpen e rendelkezés nem alkalmazható analógia útján a jelen ügyre. Ez annál is inkább így van, mivel az ekkénti alkalmazás az említett rendelkezésben előírt szigorú határidők figyelmen kívül hagyását igényelné.

25 Noha a 389/2013 rendelet 40. cikke (3) bekezdése második albekezdésének és 70. cikke (1) bekezdésének rendelkezéseivel tehát ellentétes az, hogy a Schaefer Kalk ítéletet figyelembe vegyék a többletként jelentkező üvegházhatásúgáz-kibocsátási egységek leadásának visszavonhatóvá tétele érdekében, e körülmény a Metsä Fibre helyzetéhez hasonló helyzetben lévő üzemeltetőnek a Charta 17. cikkében biztosított tulajdonhoz való jogára tekintettel nem vezethet azok érvénytelenségéhez, mivel e rendelet 40. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdése lehetővé teszi annak biztosítását, hogy e rendelkezések alkalmazása mindenesetre ne rójon aránytalan terhet az ilyen üzemeltetőre.

26 A 389/2013 rendelet (8) preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett 40. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdése ugyanis kimondja, hogy sem a számlatulajdonos, sem más személy nem akadályozható meg az őt az uniós kibocsátásiegység-forgalmi rendszerben véglegessé vált ügyletekkel összefüggésben jogszabály alapján – például csalás vagy technikai hiba esetén – az alapul szolgáló ügyletből fakadóan megillető visszakövetelési, kártalanítási vagy kártérítési jog gyakorlásában vagy igény érvényesítésében mindaddig, amíg ez az ügyletnek az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben való visszafordítását, visszavonását vagy érvénytelenítését nem eredményezi.

27 Úgy tűnik tehát, hogy e 40. cikk (3) bekezdésének harmadik albekezdése kifejezetten azzal az eshetőséggel foglalkozik, amikor valamely ügylet az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben véglegessé vált. Ilyen esetben a számlatulajdonost megilleti különösen a visszakövetelési, kártalanítási vagy kártérítési jog gyakorlása, feltéve, hogy ez az eljárás nem eredményezi az ügylet e jegyzékben való visszafordítását, visszavonását vagy érvénytelenítését, e három aktus vagylagos jellege pedig egyenértékűségükről tanúskodik.

28 A visszakövetelési, kártalanítási vagy kártérítési igény érvényesítésére vonatkozó ezen lehetőségnek, amellyel kapcsolatban a 389/2013 rendelet 40. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdése előírja, hogy „például csalás vagy technikai hiba esetén” nyitva kell állnia, még inkább elérhetőnek kell lennie azon számlatulajdonos számára, aki a Bíróság által utóbb érvénytelenné nyilvánított uniós szabályozást helyesen alkalmazta. Ez annál is inkább így van, mivel – amint azt a „például” kifejezés is tanúsítja – az e rendelkezésben említett események sora nem képez kimerítő felsorolást.

29 Az említett rendelkezés ily módon lehetővé teszi az érintett számlatulajdonos számára, hogy érvényesítse az olyan ügylet által okozott károk megtérítéséhez való jogát, amely utóbb a Bíróság valamely ítéletének fényében túlzónak bizonyult, de mivel visszavonhatatlan és végleges, már nem visszafordítható. Mivel az érintett ügyletet nem vonják vissza az uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzékben, e jegyzék működése nem válik kérdésessé.

30 E tekintetben az érintett számlatulajdonosnak lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az illetékes nemzeti hatóság előtt érvényesíthesse a visszakövetelési, kártalanítási vagy kártérítési jogát, mivel a tagállamok kötelesek biztosítani a 389/2013 rendelet 40. cikke (3) bekezdése harmadik albekezdésének tiszteletben tartását, többek között azáltal, hogy e célból hatékony jogorvoslati lehetőségeket hoznak létre.

31 E körülmények között, a jelen ítélet 26–30. pontjában szereplő megfontolásoknak megfelelően, a Metsä Fibre-hez hasonló létesítmény üzemeltetője hivatkozhat a 389/2013 rendelet 40. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdésében említett jogokra és igényekre, beleértve a kártérítéshez való jogot is, annak érdekében, hogy az üvegházhatású gázok kibocsátási egységeinek felhasználását illetően olyan helyzetbe kerüljön, amelyben akkor lenne, ha a Schaefer Kalk ítéletben érvénytelennek nyilvánított rendelkezések nem léteztek volna, és ha ez az üzemeltető nem adta volna le a többlet kibocsátási egységeket.

32 Bár az ilyen kártérítés iránti kérelemre az ilyen jellegű kérelmekre szokásosan alkalmazandó szabályok és feltételek vonatkoznak, pontosítani kell továbbá, hogy tekintettel arra, hogy az energiaügynökség a Schaefer Kalk ítélet által érintett többi létesítmény számláján a jövőbeli kibocsátáskereskedelmi időszakban történő felhasználás céljából leadott többlet kibocsátási egységek számával megegyező számú üvegházhatásúgáz-kibocsátási egységet írt jóvá, a 389/2013 rendelet 40. cikke (3) bekezdésének harmadik albekezdésén alapuló kártérítésnek az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló helyzetben főszabály szerint ahhoz kell vezetnie, hogy az érintett létesítmény üzemeltetője gazdaságilag ténylegesen olyan helyzetbe kerüljön, mint azon létesítmények üzemeltetői, akiknek a számláin az egységeket ily módon jóváírták.

33 Az olyan létesítmény üzemeltetője ugyanis, aki a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése, és ezáltal az uniós környezetvédelmi célok nagyobb mértékű tiszteletben tartása érdekében módosította a termelési folyamatát, nem kerülhet hátrányos helyzetbe amiatt, hogy az e létesítmény általi immár csekély mértékű kibocsátás révén csökken a kibocsátási egységek jövőbeli kibocsátáskereskedelmi időszakban való felhasználása céljából történő jóváírásához fűződő érdeke.

34 A fenti indokok összességéből az következik, hogy a 389/2013 rendelet 40. és 70. cikke nem képezi akadályát annak, hogy a Bíróság ítéletével utóbb érvénytelenné nyilvánított uniós jogi rendelkezések alkalmazásából eredő joghatásokat hatékonyan orvosolják.

35 E körülmények között meg kell állapítani, hogy az első kérdés vizsgálata nem tárt fel egyetlen olyan tényezőt sem, amely érinthetné a 389/2013 rendelet 40. és 70. cikkében foglalt, az ügyletek véglegességére és visszavonhatatlanságára, valamint a visszavonásuk határidejére vonatkozó rendelkezések érvényességét.

A második és a harmadik kérdésről

36 Az első kérdésre adott válaszra tekintettel a második és harmadik kérdésre nem szükséges válaszolni.

A költségekről

37 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (második tanács) a következőképpen határozott:

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés vizsgálata nem tárt fel egyetlen olyan tényezőt sem, amely érinthetné a 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 280/2004/EK és a 406/2009/EK európai parlamenti és tanácsi határozat szerinti uniós kibocsátásiegység-forgalmi jegyzék létrehozásáról, továbbá a 920/2010/EU és az 1193/2011/EU bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2013. május 2-i 389/2013/EU bizottsági rendelet 40. és 70. cikkében foglalt, az ügyletek véglegességére és visszavonhatatlanságára, valamint a visszavonásuk határidejére vonatkozó rendelkezések érvényességét.

Aláírások

[i] A jelen szöveg tárgyszavakat tartalmazó részében az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.